

TRƯỜNG THPT Y JÚT - MÔN ĐỊA LÍ LỚP 11

Tiết PPCT 3.

Tuần dạy 3. Lớp 11

Bài 3 : MỘT SỐ VẤN ĐỀ MANG TÍNH TOÀN CẦU

I. MỤC TIÊU:

- Phân tích được tình trạng bùng nổ dân số ở các nước đang phát triển và già hoá dân số ở các nước phát triển. Qua đó đưa ra các giải pháp khắc phục.
- Phân tích tác động của con người tới môi trường làm ô nhiễm , suy giảm chất lượng các thành phần của môi trường.
- Thực trạng giải pháp bảo vệ môi trường.
- Giải thích được sự cần thiết phải bảo vệ hoà bình và chống nguy cơ chiến tranh.
- Rèn luyện kĩ năng phân tích bảng số liệu và khả năng liên hệ thực tế.
- Phân tích tác động của con người tới chất lượng môi trường .
- Liên hệ thực tế để nhận biết hiện trạng môi trường sống ở địa phương, đất nước.

	Nội dung chính
HĐ1 : Tìm hiểu dân số + So sánh cơ cấu dân số theo nhóm tuổi của nhóm nước phát triển với nhóm nước đang phát triển ? + Dân số già dẫn đến hậu quả gì về mặt kinh tế – xã hội ? + Những giải pháp khắc phục tình trạng già hóa dân số.	I. Dân số : 1. <u>Bùng nổ dân số</u> :(Giảm tải - học sinh tự học) 2. <u>Già hoá dân số</u> : a. <u>Biểu hiện</u> - Tỷ lệ trên 15 tuổi ngày càng thấp, tỷ lệ trên 65 tuổi ngày càng cao và tuổi thọ ngày càng tăng. - Nhóm nước phát triển có cơ cấu dân số già - Nhóm nước đang phát triển có cơ cấu DS trẻ b. <u>Hậu quả</u> - Thiếu lao động - Chi phí phúc lợi cho người già cao
HĐ 2 :Tìm hiểu môi trường	II. Môi trường :

Các vấn đề môi trường theo nội dung:

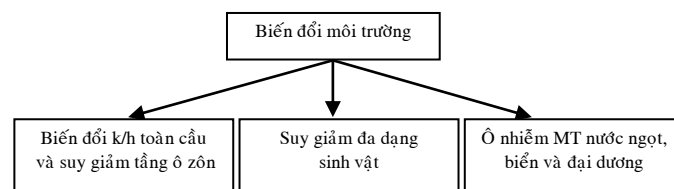
Vấn đề MT	Hiện trạng	Nguyên nhân	Hậu quả	Giải pháp

. Nguyên nhân dẫn đến ô nhiễm môi trường một phần là do dân số đông và tăng nhanh.

HD 3 :Tìm hiểu một số vấn đề khác

- Tại sao nói : Xung đột sắc tộc, xung đột tôn giáo và nạn khủng bố là những vấn đề đang được thế giới quan tâm ?
- Em hiểu thế nào là hoạt động kinh tế ngầm ? cho ví dụ ?

* Xung đột sắc tộc, nạn khủng bố, hoạt động kinh tế ngầm...đã ảnh hưởng đến đời sống người dân trên thế giới như thế nào ?
Đưa ra những giải pháp khắc phục .

(Xem bảng phụ lục)

III. Một số vấn đề khác :

- Xung đ đột sắc tộc tôn giáo, nạn khủng bố gây mất ổn định xã hội, thiệt hại về người và của, nguy cơ dẫn đến chiến tranh
- Các hoạt động kinh tế ngầm đã trở thành mối đe dọa đối với hoà bình và ổn định TG

Phụ lục :

Vấn đề MT	Hiện trạng	Nguyên nhân	Hậu quả	Giải pháp
Biến đổi khí hậu toàn cầu	Trái đất nóng lên Mưa axit	Lượng CO2 tăng nhanh trong khí quyển→hiệu ứng nhà kính Chủ yếu từ ngành sx điện và các ngành sx than đốt	Băng tan, mực nước biển dâng lên ngập một số vùng thấp. Ảnh hưởng đến sức khỏe con người, sinh hoạt và sản xuất	Cắt giảm lượng CO2,SO2,NO2,CH4 trong sản xuất và sinh hoạt.
Suy giảm tầng ô dôn	Tầng ôdôn bị thủng và lỗ thủng ngày càng rộng	Hoạt động công nghiệp và sinh hoạt thải ra một lượng khí thải CFC lớn .	Ảnh hưởng đến sức khỏe mùa màng, sinh vật thủy sinh	Cắt giảm lượng CFC trong sản xuất và sinh hoạt
Ô nhiễm nước ngọt, biển và đại dương.	Ô nhiễm nghiêm trọng nguồn nước ngọt	Chất thải công nghiệp, nông nghiệp và sinh hoạt	Thiếu nguồn nước sạch, ảnh hưởng đến sức khỏe con người.	Tăng cường xây dựng các nhà máy xử lí nước thải.

Ô nhiễm biển	Ô nhiễm biển nghiêm trọng	Việc vận chuyển dầu và các sản phẩm từ dầu mỏ	Ảnh hưởng đến sinh vật thủy sinh`	Đảm bảo an toàn hàng hải
Suy giảm đa dạng sinh học	Nhiều loài sinh vật bị tuyệt chủng hoặc đứng trước nguy cơ bị tuyệt chủng	Khai thác thiên nhiên quá mức	Mất đi nhiều loài sinh vật, nguồn thực phẩm, nguồn thuốc chữa bệnh, nguồn nguyên liệu...Mất cân bằng sinh thái	Toàn thế giới tham gia vào mạng lưới các trung tâm sinh vật, xây dựng các khu bảo tồn thiên nhiên.

Câu hỏi trắc nghiệm:

Câu 1. Nguyên nhân động lực khiến các nước đang phát triển xảy ra tình trạng bùng nổ dân số

- a. tập trung trên 80% dân số thế giới
- b. chiếm 95% dân số tăng hằng năm
- c. hầu hết các nước có kết cấu dân số trẻ
- d. tốc độ tăng dân số cao hơn mức trung bình của thế giới

Câu 2. Hậu quả trực tiếp của hiệu ứng nhà kính gây ra

- a. băng ở hai cực tan nhanh
- b. nhiệt độ toàn cầu tăng lên
- c. mực nước biển dâng cao hơn
- d. quá trình xâm nhập mặn vào nội địa sâu hơn

Câu 3. Hiện nay vấn đề nguy hại mà các phân tử khủng bố đang thực hiện trên phạm vi toàn cầu là

- a. số vụ thực hiện ngày càng nhiều
- b. hậu quả và thương vong ngày càng lớn
- c. thủ đoạn tinh vi, phương thức hoạt động đa dạng
- d. lợi dụng thành tựu của khoa học và công nghệ hiện đại

Câu 4. Hậu quả của sự suy giảm đa dạng sinh vật ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống con người

- a. mất đi nhiều hệ sinh thái
- b. mất đi nhiều vốn gen di truyền
- c. mất đi nhiều loại sinh vật quý hiếm
- d. mất đi nhiều nguồn thực phẩm, thuốc chữa bệnh, nguyên liệu sản xuất

Đáp án. Câu 1. b

Câu 2. b

Câu 3. d

Câu 4. b

Câu hỏi và bài tập tự luận

Giải thích câu nói : Trong bảo vệ môi trường cần phải ” Tư duy toàn cầu, hành động địa phương”.

TRƯỜNG THPT Y JÚT - MÔN ĐỊA LÍ LỚP 11

Bài 5 : MỘT SỐ VẤN ĐỀ CỦA CHÂU LỤC VÀ KHU VỰC
Tiết 1 – MỘT SỐ VẤN ĐỀ CỦA CHÂU PHI

I. MỤC TIÊU:

- Xác định được tiềm năng phát triển kinh tế của các nước khu vực châu Phi
- Trình bày được một số vấn đề cần giải quyết để phát triển kinh tế xã hội ở các quốc gia châu Phi
- Ghi nhớ địa danh Nam Phi
- Phân tích lược đồ, bảng số liệu, phương pháp nhận biết thông tin để nhận thức về các vấn đề châu Phi
- Thu thập và phân tích thông tin về khai thác TN làm ảnh hưởng tới chất lượng môi trường.

	Nội dung chính								
HD 1 : Một số vấn đề về tự nhiên : - Dựa vào hình 5.1 và hiểu biết của bản thân cho biết đặc điểm khí hậu và cảnh quan của châu Phi ? - Kể tên những khoáng sản và cho biết tình hình khai thác khoáng sản ở Châu Phi ? - Hậu quả của việc khai thác rừng của châu Phi ? - Nêu những biện pháp khắc phục ? HD 2 : Tìm hiểu một số vấn đề dân cư - xã hội: -Dựa vào hình 5.1 so sánh và nhận xét về các chỉ số dân số của châu Phi so với nhóm nước phát triển, nhóm nước đang phát triển và thế giới ? <i>Phiếu học tập</i> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Một số đặc điểm dân cư</th><th>Mức độ</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>- Tỷ suất sinh và tỷ suất tử cao</td><td></td></tr> <tr> <td>- Gia tăng dân số tự nhiên cao</td><td></td></tr> <tr> <td>- Tuổi thọ TB thấp</td><td></td></tr> </tbody> </table>	Một số đặc điểm dân cư	Mức độ	- Tỷ suất sinh và tỷ suất tử cao		- Gia tăng dân số tự nhiên cao		- Tuổi thọ TB thấp		I. Một số vấn đề về tự nhiên : - Khí hậu đặc trưng: Khô và nóng - Cảnh quan chính : Hoang mạc và xa van - Tài nguyên: Khoáng sản; rừng (<i>bị khai thác quá mức</i>) * <i>Biện pháp:</i> - Khai thác hợp lí TNTN - Tăng cường thuỷ lợi hoá II. Một số vấn đề dân cư - xã hội: 1. <u>Dân cư:</u> - Tỷ suất sinh và tỷ suất tử cao - Gia tăng dân số tự nhiên cao - Tuổi thọ TB thấp - Trình độ dân trí thấp 2. <u>Xã hội:</u> - Xung đột sắc tộc - Tình trạng đói nghèo nặng nề - Bệnh tật hoành hành; HIV; sốt rét... - Chỉ số HDI thấp * Hiện nay có nhiều tổ chức quốc tế giúp
Một số đặc điểm dân cư	Mức độ								
- Tỷ suất sinh và tỷ suất tử cao									
- Gia tăng dân số tự nhiên cao									
- Tuổi thọ TB thấp									

- Trình độ dân trí thấp	
- Dân số Châu Phi đông và tăng nhanh, tình trạng đói nghèo còn nặng nề...là nguyên nhân dẫn đến việc ô nhiễm môi trường và cạn kiệt tài nguyên. - Nêu giải pháp khắc phục?	đỡ. Như : Việt Nam hỗ trợ về giảng dạy và tư vấn kĩ thuật
HD 3 : <i>Dựa vào bảng 5.2 nhận xét tình hình phát triển kinh tế châu Phi ?</i>	III. Một số vấn đề về kinh tế : - Nhiều nước nghèo kinh tế kém phát triển (<i>GDP đầu người thấp, cơ sở hạ tầng kém..</i>) - Nguyên nhân: + Bị thực dân thống trị trong thời gian dài + Xung đột sắc tộc + Khả năng quản lí kém + Dân số tăng nhanh

Câu hỏi trắc nghiệm:

Câu 1. Châu Phi có đặc điểm lãnh thổ là

- a. đối xứng qua xích đạo
- b. đối xứng qua kinh tuyến gốc
- c. đối xứng qua chí tuyến Nam
- d. đối xứng qua chí tuyến Bắc

Câu 2. Đặc điểm nổi bật của dân số Châu Phi là

- a. mật độ dân số cao
- b. tỷ lệ dân thành thị cao, tăng nhanh
- c. quy mô dân số lớn nhưng đang tăng chậm
- d. tỷ suất gia tăng tự nhiên dân số cao nhất trong các châu lục

Câu 3. Hai quốc gia có nguồn kim cương nổi tiếng nhất ở Châu Phi là

- a. Ai Cập và Công Gô
- b. Nam Phi và Li Bi
- c. Công Gô và Nam Phi
- d. Công Gô và Xenêgan

Câu 4. Vòng luẩn quẩn nghèo đói - bệnh tật - tệ nạn xã hội mất cân bằng sinh thái ở Châu Phi nguyên nhân sâu xa do

- a. dân số tăng quá nhanh
- b. các cuộc xung đột, chiến tranh biên giới kéo dài
- c. hậu quả của sự bóc lột của CNTB trước đây
- d. nợ nước ngoài lớn, các công ty nước ngoài khai thác tài nguyên quá mức

Đáp án. Câu 1. a

Câu 2. d

Câu 3. c

Câu 4. a

Câu hỏi tự luận:

Hãy phân tích các tác động của những vấn đề dân cư và xã hội của châu Phi đến sự phát triển kinh tế châu lục này ?

